

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 11P/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521200867
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Fraňová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3521200867.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou Mgr. Andreou Fraňovou vo veci starostlivosti o maloletého F. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. P. A. Q., t.č. I. F. T. Y. H. N., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov matky B. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. A. P. A. Q., a otca - v rodnom liste neuvedený, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd **n a r i a ě u j e** ústavnú starostlivosť nad maloletým F. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorá sa bude vykonávať v I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S..

II. Matka je **p o v i n n á** prispievať na výživu maloletého sumou 30,00 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S., počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Súd **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/67/2020-4 zo dňa 15. 12.2020.

IV. Žiaden z účastníkov **n e m á** **n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 15. 03. 2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom žiadal, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť nad výchovou maloletého F. W., nar. XX. XX. XXXX.

2. Uviedol, že maloletý F. bol na základe Uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 11P/67/2020-4 z 15. 12. 2020 dočasne umiestnený do I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S. (ďalej len „I.“). Maloletý je v zariadení na výkon rozhodnutia súdu umiestnený od 15. 12. 2020. Maloletý bol do I. umiestnený hneď z novorodeneckého oddelenia, pretože si ho matka maloletého nemala kde zobrať. Matka maloletého toho času býva u údajného otca maloletého s jeho matkou a jej partnerom. Matka údajného otca nemala záujem o to, aby prišla matka s maloletým dieťaťom do jej domácnosti. Matka mala záujem o zabezpečovanie starostlivosti v domácnosti svojej matky, avšak uvedená domácnosť nie je vhodná na zabezpečovanie starostlivosti o novorodenca. Starí rodičia maloletého sú zberači, maloletého by nemali v domácnosti ani kde položiť, hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Zároveň matka má problematický vzťah so svojim otcom, ktorý požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere a potom sa s dcérou háda. Údajný otec maloletého nemá žiadny príjem, nie je evidovaný ani ako uchádzač o zamestnanie, nemá doklady, nemá ani záujem o to si prácu hľadať. Dňa 24. 02. 2021 sa matka dostavila na základe predchádzajúceho predvolania na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom za účelom informovania matky o ďalšom postupe týkajúcom

sa maloletého. Matka bola informovaná o tom, že si má do 12. 03. 2021 upraviť pomery do takej miery, aby aj naďalej pokračovala sanácia rodinného prostredia maloletého. Matka uviedla, že sa do uvedeného dátumu pokúsia s partnerom zmobilizovať. Zároveň bola matka informovaná o tom, že v prípade, že sa situácia v rodine nezmení, začne sa príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť (pestúnska starostlivosť) u maloletého. Matka uvedené súhlasne podpísala. Situácia sa od umiestnenia maloletého do zariadenia nijako nezmenila, otec ani matka nemajú stály príjem, nemajú kde bývať, bývajú aj naďalej v domácnosti údajnej starej matky maloletého, ktorá maloletého v domácnosti odmieta prijať. Od umiestnenia maloletého do I. matka zariadenie ani nekontaktovala telefonicky. Dvakrát bola matka upovedomená o tom, že sa uskutoční stretnutie v I. za účelom zhodnotenia ich situácie, matka sa na stretnutie nedostavila, pretože podľa jej slov nemala peniaze na cestu. V I. F. T. Y. H. P. sú umiestnení ďalší 5 súrodenci maloletého, ktorých matka aj napriek tomu, že sú umiestnení v mieste jej bydliska, navštevuje sporadicky, na návšteve sa zdrží krátko, väčšinou nevie, o čom sa má s deťmi rozprávať. Je možné konštatovať, že matka nemá vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, mala dostatok priestoru na vlastnú mobilizáciu, avšak matka spolu so svojím partnerom doposiaľ neurobili nič pre to, aby sa ich životná situácia zmenila. Na základe uvedeného Úrad práce žiada, aby súd návrhu vyhovel.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavila matka maloletého, prokurátor. Matka svoju neprítomnosť neospravedlnila a nepožiadala o odročenie pojednávania. Prokurátora žiadal ospravedlniť svoju neprítomnosť, zároveň súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámením listinných dôkazov, a to návrhu, obsahu spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 12P/31/2021, uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k 11P/67/2020 - 4 zo dňa 15. 12. 2020, písomného vyjadrenia matky a ďalších listín, ktoré sú súčasťou obsahu spisu a zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

4. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11P/67/2020 - 4 zo dňa 15. decembra 2020, právoplatným dňa 14. 04. 2021 a vykonateľným dňa 15. 12. 2020 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého F. W., nar. XX. XX. XXXX, dočasne zveril do starostlivosti I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S.. C. A. S., novorodenecké oddelenie uložil povinnosť odovzdať maloletého F. W., nar. XX. XX. XXXX, do starostlivosti I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S.A..

5. Z úradného záznamu zo dňa 05. 08. 2021 vyplýva, že matka maloletého F. sa dostavila na Úrad práce, bola informovaná o pojednávaní, uviedla, že nevie, či sa súdneho pojednávania zúčastní, nakoľko bude vykonávať aktívne práce, zároveň uviedla, že s nariadením ústavnej starostlivosti súhlasí a súhlasí, aby súd pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti.

6. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka sa mal. F. toho času nachádza v I. Q. N. Q. S., je zapísaný v prehľade detí pre dočasnú starostlivosť. Matka nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého, maloletého v N. nenavštevuje, jedenkrát kontaktovala centrum telefonicky. Matka má ďalších 5 detí umiestnených v I. A. P..

7. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

8. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo,
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

9. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

11. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

13. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

14. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

15. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že maloletý F., nar. XX. XX. XXXX, sa nachádza v I. F. T. Y. H. N., do ktorého bol umiestnený hneď z novorodeneckého oddelenia na základe uznesenia tunajšieho súdu zo dňa 15. 12. 2020. Maloletý F. pochádza z matky B. W., nar. XX. XX. XXXX, otec maloletého F. v rodnom liste nie je uvedený. Po narodení maloletého bývala matka so svojím novým partnerom v byte matky svojho partnera, avšak matka partnera nemala záujem, aby sa v jej domácnosti matka starala o maloleté dieťa. Matka prejavila záujem ísť bývať s maloletým do domácnosti jej matky, v rámci šetrených pomerov bolo ale zistené, že pomery v domácnosti starých rodičov nie sú vhodné na vykonávanie starostlivosti o maloletého. Keďže matka nemohla zabezpečovať starostlivosť o maloletého a ani v rodine maloletého nebola žiadna blízka osoba, ktorá by mala záujem o prevzatie starostlivosti o maloletého, kde by boli zabezpečené podmienky na starostlivosť o maloletého, bol maloletý F. dočasne zverený do starostlivosti I. F. T. Y. H. N..

18. V čase rozhodovania o návrhu Úradu práce súd zistil, že na strane matky nedošlo k žiadnej zmene, čo sa týka jej rodinných a sociálnych pomerov, ktorých úprava by matke umožnila vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého. Matka s umiestnením maloletého v I. F. T. Y. H. N. súhlasila, rovnako tak súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým..

19. Nakoľko sa situácia v rodine od umiestnenia maloletého do centra nezmenila, súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým, ktorá sa bude vykonávať v I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S..

20. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súd matku zaviazal prispievať na výživu maloletého Petra sumou 30,00 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet I. F. T. Y. H. N., A. T. XX, S., počnúc právoplatnosťou rozsudku. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na osobné a majetkové pomery matky maloletého, ktorá je nezamestnaná, nevlastní žiaden majetok a je matkou ďalších 5 detí, ktoré sú umiestnené v I. A. P..

21. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené tunajším súdom dňa 15. decembra 2020, ktorého platnosť bola obmedzená do rozhodnutia vo veci samej.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Proti tomuto rozsudku sa nemôže odvolať osoba, ktorá sa vzdala odvolania voči súdu po vyhlásení rozhodnutia podľa § 368 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).